

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobce: **T. R.**, proti žalovanému: **Vrchní soud v Praze**, se sídlem Náměstí Hrdinů 1300, Praha 4, o podání ze dne 26. 1. 2017 ve věci ochrany proti nezákonnému zásahu žalovaného, o nesouhlasu Městského soudu v Praze s postoupením věci,

t a k t o :

K projednání věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 48 A 7/2017, **je příslušný** Krajský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 26. 1. 2017 žalobce učinil u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) podání, jímž navrhl zahájit řízení ve věci ochrany proti nezákonnému zásahu, jehož se měl dopustit žalovaný svým postupem v řízení vedeném pod sp. zn. 4 VSPH 38/2017. Uvedené podání krajský soud posoudil podle jeho obsahu jako správní žalobu podanou elektronickou zprávou bez elektronického podpisu.

[2] Usnesením ze dne 7. 2. 2017, čj. 48 A 17/2017-10, krajský soud rozhodl o postoupení výše uvedené věci Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) jako soudu místně příslušnému podle § 7 odst. 2 s. ř. s. s ohledem na sídlo žalovaného, které se nachází na území hlavního města Prahy, tedy v soudním obvodu městského soudu. V odůvodnění usnesení mimo jiné vyslovil, že podle § 37 odst. 3 s. ř. s., ve znění účinném od 19. 9. 2016, „*je z hlediska formy návrhu na zahájení řízení postačující, že byl učiněn v elektronické formě (...)*“. V podání žalobce chybějící elektronický podpis není podle krajského soudu požadavkem na formu podání, nýbrž požadavkem na obsahové náležitosti návrhu, tedy vadou žaloby, kterou lze odstranit postupem podle 37 odst. 5 s. ř. s.; to krajskému soudu nebránilo postoupit věc místně příslušnému městskému soudu.

[3] Městský soud s postoupením věci nesouhlasil a předložil ji podle § 7 odst. 5 věty druhé s. ř. s. k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu. Namítal, že žalobcovo podání ze dne 26. 1. 2017, které bylo krajskému soudu zasláno elektronicky, neobsahuje žádný podpis. Vzhledem k tomu, že jej do tří dnů žalobce nepotvrdil písemným podáním shodného obsahu, měl jej krajský soud posoudit jako úkon, k němuž se nepřihlíží. Pro postoupení věci tedy nebyl důvod.

[4] Podle § 37 odst. 2 s. ř. s. ve znění účinném od 19. 9. 2016 (po novelizaci provedené zákonem č. 298/2016 Sb.), *podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem,*

lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřiblíží.

[5] Posouzením účinků podání obsahujícího úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem (dále jen „podání“) učiněného v elektronické formě bez elektronického podpisu se již Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 21. 12. 2016, čj. 7 As 274/2016-16. V něm poukázal na skutečnost, že v důsledku novelizace § 37 odst. 2 věty první s. ř. s. došlo k vypuštění části věty stanovící požadavek, aby podání učiněné v elektronické formě bylo „*podepsané elektronicky podle zvláštního zákona*“. K této změně došlo v souvislosti se zrušením zákona o elektronickém podpisu a nabytím účinnosti zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (dále jen „zákon č. 297/2016 Sb.“), a s ním souvisejícího zákona č. 298/2016 Sb. Nejvyšší správní soud v usnesení uzavřel, že „*uvedená novelizace § 37 odst. 2 věty první s. ř. s. nic nezměnila na povinnosti potvrdit podání kasační stížnosti zasláné soudu e-mailem bez elektronického podpisu podle § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s.*“. Smyslem požadavku na připojení elektronického podpisu je totiž „*identifikace podatele a autenticita podání (a to skrze vlastnoruční podpis, identifikaci vlastní osoby při sepsu protokolu či skrze elektronický podpis)*.“ (srov. též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2016, čj. 8 As 78/2015-22, bod 21).

[6] I po provedené novelizaci § 37 odst. 2 s. ř. s. tedy zůstává požadavek na opatření podání učiněného v elektronické formě elektronickým podpisem podle § 6 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb. zachován, má-li se jednat o podání, které vyvolává zamýšlené účinky (zde zahájení řízení před správním soudem) bez nutnosti jeho písemného potvrzení podáním shodného obsahu nebo předložením jeho originálu. Smysl a účel novelizované právní úpravy totiž zůstal nezměněn. To lze dovodit i z důvodové zprávy k zákonu č. 298/2016 Sb., podle níž „*(...) pro nadbytečnost se navrhuje vypustit duplicitní požadavek na podepsání elektronického podání a předvolání. (...) Bude-li podání činěno v elektronické podobě, bude nutné jej podepsat elektronicky. Konkrétní typ elektronického podpisu (nebude-li užito fikce podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.), který je nutné pro podepsání podání použít, je stanoven v navrhovaném § 6 odst. 1 zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.*“

[7] Podporu pro právě vyslovené lze najít i v právní úpravě obsažené v § 42 o. s. ř. Podle jeho odstavce druhého „*písemné podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telefaxem nebo v elektronické podobě je třeba nejpozději do 3 dnů doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřiblíží.*“ Dále podle jeho odstavce třetího platí, že „*v případě podání v elektronické podobě podepsaného způsobem, se kterým zvláštní právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, se nevyžaduje doplnění podání předložením jeho originálu podle odstavce 2.*“

[8] Přestože si je Nejvyšší správní soud vědom skutečnosti, že v odst. [7] citovanou právní úpravu nelze přímo použít v řízení vedeném podle soudního řádu správního, jelikož se uplatní speciální právní úprava § 37 s. ř. s., může sloužit jako vodítko pro výše vyjádřené závěry. Nelze totiž přehlédnout, co vyslovil Ústavní soud v bodě 62 nálezu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/2010, že „*právní řád založený na principech jednoty, racionality a vnitřní obsahové bezrozpornosti s sebou nutně přináší imperativ stejného náhledu na srovnatelné právní instituty, byť upravené v rozdílných právních předpisech či dokonce odvětvích [srov. např. náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 72/06 ze dne 29. 1. 2008, bod 50].*“

[9] Kasační soud neshledává žádný rozumný důvod, pro který by mělo být na podání učiněné v elektronické formě neobsahující elektronický podpis podle § 6 zákona č. 297/2016 Sb. v soudním řízení správním nahlíženo odlišně oproti civilnímu soudnímu řízení a pro který

by takové podání v každém z těchto řízení mělo mít jiné účinky (v soudním řízení správním nutnost postupu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a v civilním řízení by se k takovému podání nepřihlíželo).

[10] S ohledem na právě uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že k žalobcovu podání učiněnému dne 26. 1. 2017 elektronickou formou, neopatřenému žádným prostředkem pro elektronickou identifikaci [viz též čl. 3 v návaznosti na odstavec 16 odůvodnění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93 ES, na něž zákon č. 297/2016 Sb. navazuje], které nebylo do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu, nebo k němuž nebyl ve stejné lhůtě předložen jeho originál, neměl krajský soud přihlížet. V posuzované věci nebyl důvod postupovat věc k vyřízení jinému soudu.

[11] Nejvyšší správní soud tedy považuje nesouhlas městského soudu s postoupením věci za důvodný. Z uvedeného důvodu je podle § 7 odst. 5 s. ř. s. nadále místně příslušný krajský soud, u něhož bylo žalobcovu podání ze dne 26. 1. 2017 učiněno; jemu také bude věc vrácena k dalšímu postupu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. března 2017

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu